

Дурнева Н. І.

здобувачка вищої освіти факультету менеджменту

Науковий керівник: **Бурковська А. І.**

доктор філософії,

доцент кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У сучасних умовах глобальної нестабільності аграрні підприємства опиняються перед необхідністю швидко реагувати на виклики, що одночасно пов'язані з економічними ризиками, геополітичними потрясіннями, змінами клімату та високою конкуренцією на світових ринках продовольства. Традиційні моделі ведення господарства втрачають ефективність, адже не забезпечують належної стійкості та не здатні гарантувати підприємствам довгострокову фінансово-економічну безпеку [1]. У таких умовах ключову роль відіграє впровадження інноваційних стратегій розвитку, які дозволяють аграрним підприємствам підвищувати продуктивність, оптимізувати витрати, забезпечувати стабільність фінансових потоків та адаптуватися до швидкоплинного зовнішнього середовища.

Інноваційні стратегії у сільському господарстві сьогодні охоплюють широке коло рішень – від цифровізації виробничих процесів до використання біотехнологій, ресурсозберігаючих технологій та енергоефективних рішень. Їхне запровадження формує нову парадигму управління, у центрі якої знаходиться поєднання економічної ефективності з високою стійкістю до ризиків. Одним із найважливіших аспектів інноваційного розвитку є цифрова трансформація аграрного сектору. Використання супутникового моніторингу, датчиків ґрунту, автоматизованих систем управління технікою, програмних рішень для прогнозування врожайності та аналізу ризиків дозволяє підприємствам підвищувати точність прийняття управлінських рішень [2]. Це мінімізує невизначеність, дозволяє ефективно планувати виробничі цикли та зменшує втрати, пов'язані з впливом природних факторів і ринковими коливаннями.

Важливе значення для фінансово-економічної безпеки має модернізація виробничих потужностей. Інвестиції в нову техніку, технології зрошення, інноваційні методи зберігання та переробки продукції забезпечують підприємствам стабільність обсягів виробництва, підвищують якість продукції та відкривають доступ до нових ринків збуту. Модернізовані підприємства здатні забезпечувати конкурентоспроможність навіть за умов глобальної турбулентності, адже зменшують собівартість виробництва та підвищують маржинальність діяльності. У результаті формується сильніша фінансова база, що дозволяє підприємствам накопичувати резерви, диверсифікувати діяльність і протистояти зовнішнім шокам [3].

Важливою складовою інноваційної стратегії є впровадження екологічно орієнтованих рішень, які не лише формують позитивний імідж підприємства, а й забезпечують довгострокову стійкість виробництва. Використання органічних добрив, впровадження технологій точного землеробства, оптимізація водних ресурсів та використання відновлюваних джерел енергії зменшують залежність виробництва від традиційних ресурсів, що постійно дорожчають [4]. Це сприяє зниженню операційних витрат і створює додаткові конкурентні переваги, що зміцнює фінансову стабільність підприємств.

Інноваційні стратегії розвитку також надають аграрним підприємствам можливість диверсифікувати бізнес-моделі та формувати нові джерела доходів. Розвиток переробки, кооперації, впровадження агротуризму, створення коротких ланцюгів постачання та розширення експорту дозволяють підприємствам зміцнювати фінансову стійкість і зменшувати залежність від однієї галузі чи одного ринку [5].

Таким чином, інноваційні стратегії розвитку виступають ключовим фактором підвищення фінансово-економічної безпеки аграрних підприємств. Вони дозволяють формувати стійку бізнес-модель, знижувати витрати, підвищувати продуктивність, посилювати конкурентоспроможність і захищати підприємства від впливу глобальних викликів. В умовах сучасних ризиків інновації перестають бути лише інструментом підвищення ефективності, вони стають необхідністю для виживання та сталого розвитку аграрного сектору. Саме тому майбутнє аграрних підприємств залежить від здатності адаптуватися, впроваджувати нові технології та створювати стратегічні рішення, що забезпечують довгострокову фінансову стійкість і успішний розвиток у мінливому глобальному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Бондарчук Н. В., Васільєва Л. М., Міньковська А. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком аграрного підприємства для забезпечення його фінансово-економічної безпеки. *Підприємництво та інновації*. 2022. № 23. С. 37–41.
2. Гадзало Я. М., Лузан Ю. Я. Розвиток аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції. *Економіка АПК*. 2021. № 8. С. 6–17.
3. Бурковська А. В., Бурковська А. І. Фінансова безпека сільського господарства як ключовий чинник забезпечення продовольчої безпеки: виклики та перспективи. *Modern Economics*. 2025. № 49(2025). С. 32-37. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-04](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-04).
4. Bobrovska N., Sukhorukova A., Burkovska A. (2022). Transformation Processes of the Business Environment in the Context of European Integration of Ukraine. *Modern Economics*. №34. P. 13-20. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-02).
5. Бурковська А.І., Дубенюк Я.О. Маркетингова стратегія як елемент управління підприємством в умовах українського сьогодення. *Modern Economics*. 2024. № 44(2024). С. 36-40. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-05).